

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 21.

Vydána dne 16. dubna 1928.

Obsah: (55.—61.) 55. Zákon o cestovních pasech. — 56. Zákon o osvojení. — 57. Zákon o zařízení a působnosti báňských úřadů. — 58. Zákon, kterým se zrušují některé předpisy omezující volné nakládání nemovitostmi v Podkarpatské Rusi. — 59. Vyhláška, kterou se stanoví počátek činnosti krajského soudu v Klatovech. — 60. Vyhláška, kterou sa vzhľadom na § 3 vládného nariadenia zo dňa 26. januára 1925, č. 83 Sb. z. a n., o úprave sídiel a obvodov štátnych mernických úradov evidencie pozemkového katastru na Slovensku stanoví deň zahájenia činnosti katastrálneho mernického úradu v Galante. — 61. Vyhláška o dodatečném zvýšení celkového ročního výrobního alkoholového množství v konsumních lihovarech na výrobní období 1927/28.

55.

Zákon ze dne 29. března 1928 o cestovních pasech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Českoslovenští státní občané smějí překročiti hranice republiky Československé a cestovati v cizině jen s cestovními pasy, které vyhovují ustanovením tohoto zákona.

§ 2.

Cizinci smějí překročiti hranice republiky Československé nebo v ní se zdržovati jen s cestovními pasy, které vyhovují ustanovením tohoto zákona o pasech cizinců.

§ 3.

(1) Cestovní pas musí obsahovati: jméno a podstatné údaje o osobě, pro kterou jest vydán, její fotografii a podpis, dále označení, pro které země a na jakou dobu platí.

(2) Pro každou osobu má býti vydán zvláštní cestovní pas, avšak manželka může býti zapsána na cestovním pase manželově a děti mladší patnácti let mohou býti zapsány na cestovním pase osoby, s níž cestují.

(3) Cestovní pasy vydávají se na úředních formulářích na dobu nejdéle pěti let; platnost jejich může býti prodloužena.

§ 4.

(1) Cestovní pasy vydávají československým státním občanům bydlícím v tuzemsku politické úřady I. stolice místa jejich řádného bydliště, v případech neodkladných místa jejich dočasného pobytu. Státním občanům československým bydlícím v cizozemsku vydávají cestovní pasy zastupitelské úřady republiky Československé, jež určí ministerstvo zahraničních věcí. Toto ministerstvo — nebo jeho jménem příslušný zastupitelský úřad — vydává cestovní pasy zaměstnancům zahraniční služby republiky Československé, příslušníkům jich rodin a v neodkladných případech členům průvodu diplomatických osob československých.

(2) Ministerstvo zahraničních věcí vydává pasy diplomatické osobám, jež podle mezinárodních zvyklostí mají na ně nárok.

(3) Ministerstvo zahraničních věcí může vydávati zvláštní pasy osobám, jež byly vládou republiky Československé pověřeny úředním posláním u cizích vlád anebo u jiných mezinárodních orgánů, jakož i osobám jedoucím do ciziny s jinakým úředním posláním.

§ 5.

(1) Politické úřady II. stolice mohou vydávati průkazy na způsob cestovních pasů osobám bez státní příslušnosti a těm osobám, jichž státní příslušnost nelze zjistiti. Taktéž mohou vydávati prozatímní cestovní pasy cizincům, kteří nemají pasů nebo je ztratili, není-li zastupitelského úřadu, který by jejich

domovský stát zastupoval v republice Československé.

(2) Politické úřady II. stolice mohou zmocnit politické úřady I. stolice, aby opatření tato činily samy jich jménem.

§ 6.

Úřady, jež jsou povolány vydávati cestovní pasy, mohou je též prodlužovati, a to i tehdy, když původní pas byl vydán jiným úřadem.

§ 7.

(1) Cestovní pas (§ 1) smí býti odepřen jen osobám:

a) jež nejsou svéprávné, nevykáží-li se svolením zákonného zástupce;

b) proti nimž jest zahájeno vyšetřování pro trestné činy stíhané z povinnosti úřední, na které zákon stanoví trest vězení delší než 14 dní nebo trest na penězích vyšší než 5000 Kč, nebo které byly odsouzeny pro takové činy, a na nichž má býti trest vykonán;

c) jež jsou omezeny výrokem soudu nebo úřadu politického ve volnosti cestovati;

d) jejichž cesta do ciziny mohla by ohrožovati důležité zájmy státní bezpečnosti, nebo důležité hospodářské zájmy republiky Československé, jakož i světoběžníkům ze zvyku;

e) jež dluží daně nebo jiné dávky veřejné v poměrně značnější výši, takže jejich cestou do ciziny mohly by býti ohroženy zájmy státu nebo jiných veřejnoprávních korporací. Ustanovení toto neplatí, je-li za tyto daně a dávky dostatečná jistota.

(2) Osobám hodlajícím se vystěhovati nesmí býti cestovní pas vydán dále v těch případech, v nichž vystěhování je nepřipustné podle zákonů o vystěhovalectví; osobám chtějícím se trvale vystěhovati smí býti cestovní pas odepřen tehdy, neprokáží-li, že plně vyhověly svým povinnostem v příčině daní a veřejných dávek.

(3) Nedotčena zůstávají ustanovení branného zákona a branných předpisů o vydávání cestovních pasů.

§ 8.

Mají-li cestovní pasy cizinců — vyjímajíc pasy uvedené v §u 5 — býti uznány zdejšími úřady za platný průkaz podle §u 2, musí býti vydány od úřadu jejich domovského státu a musí obsahovati hlavní údaje o totožnosti, jakož i povolení domovského státu k cestě do republiky Československé.

§ 9.

(1) Vláda může nařízením omeziti pasovou povinnost buďto vůbec nebo ve styku s určitými státy.

(2) Vyžadují-li toho mimořádné poměry nebo důležité zájmy veřejné, zejména státní bezpečnost nebo důležité hospodářské zájmy státu nebo recipocita vůči státům cizím, může vláda nařízením uvolnění toto úplně nebo částečně opět odvolati.

§ 10.

(1) V týchž případech může ministr vnitra v dohodě s ministrem věcí zahraničních a s ostatními podle okolností zúčastněnými ministry naříditi, že pasy cizinců musí býti opatřeny visy (visová povinnost), a určití úřady, jež visa udělují nebo prodlužují. Stane-li se tak, smějí se cizinci zdržovati v republice Československé jen po dobu, na niž visum zní; po uplynutí této lhůty mohou býti vyhoštěni politickým úřadem I. stolice. Jinak zůstávají zákonná ustanovení o vyhošťování cizinců beze změny.

(2) Visová povinnost se zavádí a zrušuje vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 11.

(1) Ministr vnitra nebo k jeho zmocnění politické úřady II. stolice stanoví v dohodě se zúčastněnými ministry (úřady) vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení úlevy pro pohraniční styk a určují, kde lze hranice státní překročovati.

(2) Jinaké úlevy z ustanovení §§ 1 a 2, jakož i z visové povinnosti zavedené podle §u 10, dále pak i výjimky z ustanovení §§ 3, 5 a 8 pro jednotlivé případy, nebo pro jednotlivé skupiny případů stanoví ministerstvo vnitra a to pokud jde o opatření rázu všeobecnějšího v dohodě s ministerstvem věcí zahraničních a s ostatními podle okolností zúčastněnými ministerstvy.

§ 12.

Pokud nejde o čin přísněji trestný, trestají se přestupky tohoto zákona, jakož i předpisů na jeho základě vydaných, politickými úřady I. stolice trestem na penězích až do 5000 Kč nebo trestem na svobodě do 14 dnů.

§ 13.

(1) O prostředcích opravných proti rozhodnutím politických úřadů platí všeobecné předpisy. Rozhoduje-li zastupitelský úřad

(§ 4, odst. 1.), možno podati stížnost u tohoto úřadu do 15 dnů k ministerstvu vnitra, které o ní rozhodne v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí. Pro počítání této lhůty platí všeobecná ustanovení o odvolacích lhůtách v řízení správním.

(2) Z odepření visa není odvolání.

§ 14.

V místech, kde jsou zřízeny státní úřady policejní, přísluší jim působnost daná tímto zákonem politickým úřadům I. stolice.

§ 15.

Dokud nenabude účinnosti zákon ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb. z. a n., o organizaci politické správy, přísluší působnost svěřená podle §§ 5 a 11, odst. 1., politickým úřadům II. stolice na Slovensku oddělení ministerstva vnitra v Bratislavě, v Podkarpatské Rusi civilní správě.

§ 16.

(1) Zrušují se:

čís. nař. ze dne 9. února 1857, č. 31 ř. z., o zavedení nového pasového systému,

čís. nař. ze dne 6. listopadu 1865, č. 116 ř. z., o zrušení pasových revisí na říšských hranicích,

min. vyhláška ze dne 10. května 1867, č. 80 ř. z., o policejně-pasových předpisech, zák. čl. VI/1903 o pasech,

nařízení ze dne 22. prosince 1918 čís. 87 Sb. z. a n., ze dne 18. ledna 1919, č. 46 Sb. z. a n. o vydávání cestovních pasů.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení zákona ze dne 15. února 1922, č. 71 Sb. z. a n., o vystěhovalectví.

(3) Pro přechodnou dobu zůstává však v platnosti visová povinnost — v rozsahu, v němž platila bezprostředně před tím, než zákon tento nabude účinnosti — až do doby, kdy bude postupně zrušena vyhláškami ministra vnitra v dohodě s ministrem zahraničních věcí a s ostatními podle okolností zúčastněnými ministry. Vyhlášky tyto uveřejňují se ve Sbírce zákonů a nařízení. I pro tuto visovou povinnost platí ustanovení druhé věty §u 10.

(4) Předpisy vydané ku provedení právních norem uvedených v 1. odst. zůstávají v platnosti, pokud neodporují tomuto zákonu a dokud nebudou nahrazeny novými předpisy podle něho vydanými.

§ 17.

Zákon tento nabývá účinnosti 8 dní po vyhlášení a provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Černý v. r.

56.

Zákon ze dne 28. března 1928 o osvojení.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

I. Podmínky osvojení.

§ 1.

(1) Kdo nemá vlastních dětí manželských anebo jim na roveň postavených (legitimovaných, osvojených, jakož i v poměru k matce nemanželských), může jiného smlouvou přijmouti za vlastního (osvojití).

(2) Osvojitel (osvojitelka) musí býti starší čtyřiceti let, osvojenec alespoň o 18 let mladší než osvojitel.

(3) Chce-li muž osvojití své nemanželské dítě, není překážkou, že má děti uvedené v odstavci 1., ani že nemá stanoveného věku a že není předepsaného věkového rozdílu mezi osvojitelem a osvojenecem.

(4) Manžel může toliko se svolením druhého manžela někoho osvojití neb osvojen býti. Byl-li manžel pro choromyslnost anebo slabomyslnost úplně zbaven svéprávnosti (dán pod opatrovnictví) anebo je-li jeho pobyt trvale neznámý, může za něho dáti svolení ustanovený opatrovník se schválením soudu (poručenského úřadu). Bylo-li manželství rozvedeno, není svolení třeba.

(5) Pokud trvá poměr založený osvojením, nemůže býti osvojenec jinou osobou osvojen než osvojitelovým manželem. Jako společné dítě mohou někoho osvojití jen manželé. Nikdo nemůže osvojití vlastního manžela, sourozence a příbuzné v přímém pokolení. Několik osob může býti současně osvojeno, ale jen tehdy, není-li mezi nimi poměru, který se nesrovnává s přirozeným poměrem sourozenců.